

Pensioen INFO

VAN HET BESTUUR

2017, de goede kant op

De financiële situatie van ons pensioenfonds is in 2017 verbeterd. De beleidsdekkingsgraad steeg van 101,3% naar 112,4% per eind november. Dit is een veel grotere stap dan we begin dit jaar in ons herstelplan hadden voorzien en geeft aan hoe moeilijk het is om toekomstige ontwikkelingen te voorspellen. Met een belegd vermogen van 8,5 miljard euro is het pensioenfonds zeer afhankelijk van ontwikkelingen op de aandelenbeurzen en de rentestand. Doordat de aandelenkoersen flink zijn gestegen en de rente iets omhoog ging, hebben we de pensioenen per 1 januari 2018 gedeeltelijk kunnen verhogen. De dekkingsgraad is helaas nog

niet hoog genoeg om de pensioenen volledig mee te laten stijgen met de prijzen of lonen. Volgens de wettelijke regels mogen we pas bij een beleidsdekkingsgraad van 125% de pensioenen volledig mee laten stijgen. De verwachting is nu dat we die grens pas over enkele jaren bereiken. We spreken niet voor niets over verwachtingen. Het kan namelijk zowel mee- als tegenvallen. Goed nieuws voor nu is dat onze buffer dit jaar flink is gegroeid. Hierdoor is de kans dat we de komende vijf jaar de pensioenen moeten korten nog kleiner geworden.

Pensioenleeftijd naar 68 jaar

Vorig jaar kondigden we het al aan en sinds 1 januari 2018 is het een feit. De pensioenleeftijd is gestegen van 67 naar 68 jaar. Op pagina 3 vindt u hier meer informatie over.

Nieuwe bestuursleden in 2018

Het bestuur krijgt dit jaar een aantal nieuwe leden. In 2017 traden de voorzitter en een vertegen-

woordiger van de pensioengerechtigden af. Daarnaast overleed Hub Littmann na een kort ziekbed. De werving van nieuwe bestuursleden is op dit moment in volle gang. Totdat er een nieuwe voorzitter is, wordt het voorzitterschap door ondergetekende op interim basis waargenomen tot medio 2018. De verwachting is dat tegen die tijd alle vacatures zijn vervuld, inclusief die van de voorzitter op een permanente basis. Uw pensioenfonds zet zich in 2018 uiteraard in voor verder herstel van de financiële situatie, met als doel een goed pensioen voor alle pensioengerechtigden. Nu én in de toekomst.

Jack Buckens, interim voorzitter

Meer informatie over Jack Buckens vindt u op www.pfhoogovens.nl/interim-voorzitter

GEDEELTELIJKE PENSIOENVERHOGINGEN

Eind oktober 2017 bedroeg onze beleidsdekkingsgraad 111,6%. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf actuele dekkingsgraden. Die laatste berekenen we iedere maand. Bij een beleidsdekkingsgraad tussen de 110% en 125% kunnen we de pensioenen gedeeltelijk verhogen. Op basis van dit gegeven zijn de pensioenen van pensioengerechtigden per 1 januari 2018 met 0,14% verhoogd en de opgebouwde pensioenaanspraken van deelnemers met 0,21%. De verhoging van de pensioenuitkeringen is gekoppeld aan de prijsstijging en de verhoging van de opgebouwde pensioenaanspraken is gekoppeld aan de loonontwikkeling bij Tata Steel in IJmuiden.

Premieoverschot

In 2017 is er net als in 2016 meer premie betaald dan nodig was voor de pensioenopbouw in dat jaar.

Dit premieoverschot gebruiken we om pensioenaanspraken van werknemers te verhogen. Vanwege de slechte financiële situatie eind 2016 kon dat in januari 2017 helaas niet. Nu de financiële positie is verbeterd, hebben we de pensioenen van de werknemers verhoogd in augustus (met 0,77%) en eind december (met 0,20%), dus in totaal met 0,97%. Hiervoor gebruikten

we zowel het premieoverschot van 2016 als dat van 2017. Deze verhoging komt bovenop de groei die we

We hebben de pensioenen van de werknemers verhoogd met 0,97%

eerder in dit artikel hebben beschreven en is alleen van toepassing voor werknemers die pensioen opbouwen. Dit komt omdat we de verhoging betalen vanuit de extra premie die zij inleggen. Door de pensioenen van deelnemers te verhogen, beperken we de groei van de achterstand van hun pensioenaanspraken ten opzichte van de loonontwikkeling.

Achterstand op prijs- en loonontwikkeling neemt toe

Doordat we de pensioenen en opgebouwde pensioenaanspraken slechts gedeeltelijk kunnen verhogen, loopt de achterstand op de prijs- of loonontwikkeling verder op. De totale achterstand voor pensioengerechtigden neemt hierdoor toe tot 14,95%. Voor werknemers is de totale achterstand ten opzichte van de loonontwikkeling nu 14,37%.

BETAALDATA 2018

De uitbetalingsdata voor 2018 zijn naar verwachting:

Dinsdag 23 januari
Donderdag 22 februari
Donderdag 22 maart
Maandag 23 april
Woensdag 23 mei
Donderdag 21 juni
Maandag 23 juli
Donderdag 23 augustus
Maandag 24 september
Dinsdag 23 oktober
Donderdag 22 november
Donderdag 20 december

Voor pensioengerechtigden is de bijdrage Zorgverzekeringswet gestegen van 5,4% naar 5,65%. Het maximale inkomen waarover u premie betaalt, is gestegen van € 53.701 naar € 54.614. De gevolgen voor uw netto pensioen ziet u voor het eerst bij de betaling in januari.

RondomStaal

DIGITALE NIEUWSBRIEF

Tata Steel is voortdurend in beweging. Het staalbedrijf vindt het belangrijk om zijn omgeving en omwonenden goed te informeren. Daarom verstuurt Tata Steel een digitale nieuwsbrief. Deze RondomStaal geeft informatie over projecten, investeringen, het omgevingsbeleid en tal van andere zaken. Wilt u ook de digitale nieuwsbrief RondomStaal ontvangen? U kunt zich aanmelden via de website: www.tatasteel.nl

Premie 2018

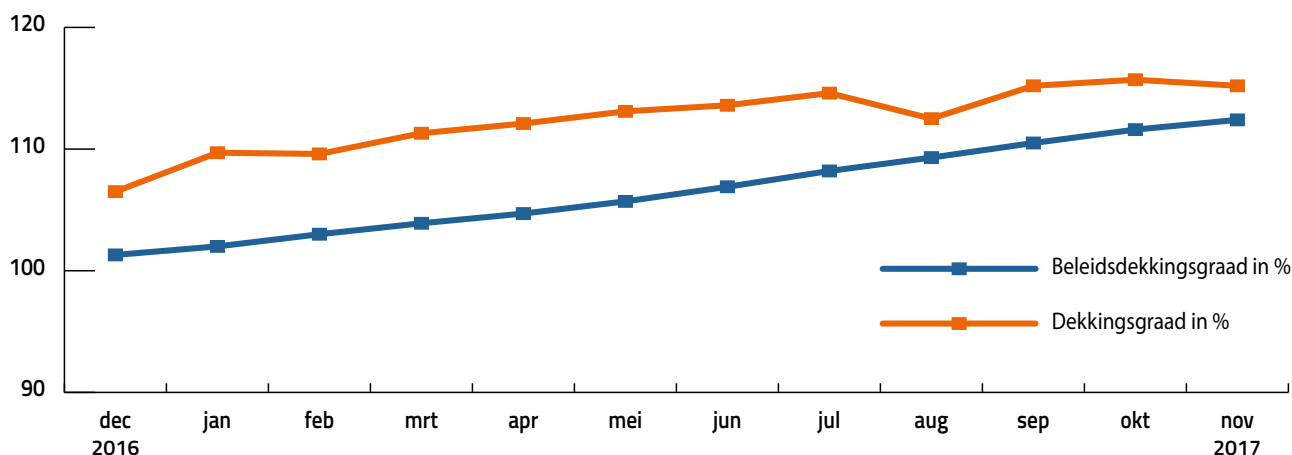
De pensioenpremie die voor 2018 nodig is voor de pensioenopbouw is 23,4% van de pensioengrondslag. Dit is 1,3% lager dan in 2017. Dit komt omdat de pensioenleeftijd met een jaar gestegen is naar 68 jaar. U ontvangt daardoor een jaar korter pensioen en u bouwt een jaar langer pensioen op. De kosten van de pensioenopbouw dalen daardoor. Omdat de pensioenen de afgelopen jaren nauwelijks zijn verhoogd, willen de sociale partners (werkgever en vakbonden) maatregelen nemen om de achterstand op de loonontwikkeling te beperken. De sociale partners zijn nog niet tot een akkoord gekomen en daarom is de premie voor 2018 voor-

lopig vastgesteld op 28% van de pensioengrondslag, in afwachting van een definitief akkoord. Dat is meer dan de kosten die nodig zijn voor de pensioenopbouw. Hierdoor bouwt u als het ware een buffer op. Het pensioenfonds zal deze buffer (premieoverschot) gebruiken om de opgebouwde pensioenen van actieve deelnemers te verhogen. Net zoals we dit jaar hebben gedaan met de premieoverschotten uit 2016 en 2017. Overigens betaalt de werkgever het grootste deel van de pensioenpremie, namelijk 70%. U betaalt zelf 30% en dat is het bedrag dat u maandelijks op uw loonstrook ziet.

DE DEKKINGSGRAAD VAN 2017

Dat onze financiële situatie vorig jaar is verbeterd, kunnen we zien aan de dekkingsgraad. De actuele dekkingsgraad steeg van 106,5% begin van het jaar naar 115,2% per eind november. De beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de laatste twaalf actuele dekkingsgraden) steeg van 101,3% naar 112,4%. De verbetering komt vooral doordat de beleggingen het goed deden. Dit blijkt uit het

beleggingsrendement van 6,6%. Alleen al hierdoor steeg de actuele dekkingsgraad met ongeveer 7,2%. Daarnaast is de rente wat gestegen, waardoor we nu minder vermogen hoeven te hebben om de pensioenen nu en in de toekomst te kunnen betalen. Dit had een positief effect op de dekkingsgraad.

Verschil pensioenleeftijd en AOW-leeftijd

Uw pensioenleeftijd en de AOW-leeftijd zijn niet hetzelfde. Uw pensioenleeftijd ligt altijd na uw AOW-leeftijd. In 2018 bijvoorbeeld is de AOW-leeftijd 66 jaar en de pensioenleeftijd 68 jaar. In 2023 is de AOW-leeftijd 67 jaar en 3 maanden en de pensioenleeftijd nog steeds 68 jaar. Wilt u uw pensioen in 2018 laten ingaan op uw AOW-leeftijd, dan moet u uw pensioen dus twee jaar vervroegen. Dat kan, al is het pensioen dat u dan krijgt wel lager. U bouwt namelijk minder lang pensioen op en we moeten uw pensioen over een langere periode uitkeren. De AOW vervroegen is niet mogelijk. De ingangsdatum van de AOW wordt namelijk vastgesteld door de overheid en is voor iedereen (binnen dezelfde leeftijdsgroep) gelijk. De AOW-leeftijd is ook de leeftijd waarop u bij Tata Steel met pensioen moet.

De AOW-leeftijd wordt steeds met drie maanden verhoogd en de pensioenleeftijd steeds met 1 jaar, maar beiden zijn gekoppeld aan de levensverwachting in Nederland.

PENSIOENLEEFTIJD NAAR 68 JAAR

Sinds 1 januari 2018 is de pensioenleeftijd in Nederland 68 jaar. Deze pensioenleeftijd moeten alle pensioenfondsen gebruiken bij het berekenen van de opbouw van het pensioen. Ook bij Pensioenfonds Hoogovens is de pensioenleeftijd sinds 1 januari 2018 dus 68 jaar. Vanaf dit jaar bouwt u een pensioen op dat later ingaat. En het pensioen dat u al heeft opgebouwd, is omgerekend naar een pensioen dat ingaat op 68 jaar. Dit deel van uw pensioen is daarom met ruim 6% verhoogd. Hierdoor komt u als u op uw 67ste vervroegd met pensioen gaat, op die leeftijd op hetzelfde pensioen uit als wat u had gekregen toen de pensioenleeftijd nog 67 jaar was. U kunt overigens zelf kiezen wanneer

u uw pensioen wilt laten ingaan. Wilt u weten wat de gevolgen voor uw pensioen zijn als u eerder stopt met werken? Bekijk dit in de pensioenplanner in Mijn pensioen op www.pfhoogovens.nl/mijnpensioen.

AOW-leeftijd

Vanaf 2023 groeit de AOW-leeftijd mee met de levensverwachting. Omdat een verandering in de AOW-leeftijd minimaal 5 jaar van te voren bekend moet worden gemaakt, is de AOW-leeftijd voor 2023 eind 2017 al vastgesteld. Voor 2023 is de AOW-leeftijd 67 jaar en 3 maanden. Deze is hetzelfde als in 2022.

WIJZIGINGEN PENSIOENREGLEMENT

Deeltijdpensioen & Generatiepact

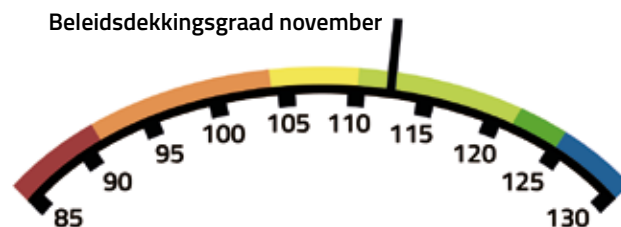
Door aanpassingen in het pensioenreglement is het mogelijk geworden om tijdens deelname aan het Generatiepact van Tata Steel het inkomen aan te vullen met deeltijdpensioen. Zo kan het inkomensverlies tijdens het Generatie-

pact worden opgevangen. Hiernaast is het nu mogelijk om volledig pensioen op te bouwen tijdens deeltijdpensioen. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij het Generatiepact.

WELKE REGELS GELDEN VOOR DE DEKKINGSGRAAD?

Er zijn veel regels over de dekkingsgraad. We leggen de verschillende grenzen én de gevolgen voor uw pensioen aan u uit.

De komende vijf jaar verwacht het pensioenfonds dat de dekkingsgraad zal herstellen waardoor uw pensioen met ongeveer de helft van de loon- en prijsinflatie kan worden verhoogd. Maar let op! Er is ook een kleine kans van 0,5% dat in de komende vijf jaar de pensioenen moeten worden verlaagd. De verlaging is dan naar verwachting 0,5% van uw pensioen of opgebouwde pensioenaanspraken.

Omschrijving	Percentage	Gevolgen voor uw pensioen
Dekkingsgraad voor Toekomst Bestendig Indexeren	125%	De beleidsdekkingsgraad is voldoende om volledige verhogingen toe te kennen. Indien de dekkingsgraad hoger is, mogen er zelfs niet verleende toeslagen worden ingehaald.
Vereiste dekkingsgraad	121%	Het pensioenfonds is financieel gezond als onze beleidsdekkingsgraad 121% of hoger is. De reserve buffer is voldoende gevuld.
Indexatiedekkingsgraad	110%	Vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110% mogen we de pensioenen gedeeltelijk verhogen (indexatie of toeslagverlening).
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,2%	Als de beleidsdekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad is er sprake van een dekkingstekort. Als de beleidsdekkingsgraad langer dan 5 jaar lager is dan 104,2%, moet het pensioenfonds de pensioenen en opgebouwde pensioenaanspraken verlagen (korten).
Kritische dekkingsgraad	91%	Als de actuele dekkingsgraad lager is dan de kritische dekkingsgraad moeten we direct de pensioenen en de opgebouwde pensioenaanspraken verlagen (korten).

MEER INFORMATIE

Informatie over de pensioenregeling vindt u op onze website, www.pfhoogovens.nl. Log op de website in op 'Mijn pensioen' voor meer inzicht in uw pensioen, gegevens en berichten. Onze website is ook bereikbaar via Tata Steel Online. Ga naar 'Tata Steel en ik', klik op 'Dienstverband' en vervolgens op 'Pensioen'.